

החוג לתולדות האמנות

חוג ללימודי התואר הראשון, השני והשלישי

כתובת האתר באינטרנט: <http://www.tau.ac.il/arts/arthis/artdept.html>

לימודי התואר הראשון

יועצת: ד"ר גולדה בלס

מטרת הלימודים

תולדות האמנות לומדת את קורות האדריכלות, הציור, הפיסול והאמנות הזעירה כביטוי מרכזי של התרבות. לימודי תולדות האמנות מתחלקים לחמש תקופות: יוון ורומא, ימי הביניים, אסלאם, רנסנס ובארוק והעת החדשה. בתקופות אלה נלמדים בצורה הסטורית וכתרבות תולדות היצירה האמנותית הקולקטיבית והאינדיבידואלית. יחד עם אלה עוסקת הדיסציפלינה של תולדות האמנות גם בבעיות על תקופתיות, בבעיית נורמות אמנותיות, מתודולוגיות, שיטות מחקר, הסטוריוגרפיה ולפי הצורך, גם בהכרת הטכניקות והחומרים. תכנית הלימודים לקראת התואר הראשון מפגישה את התלמיד באופן שווה עם יסודות האמנות התקופתית וקאנון היצירות הבסיסי ומקנה לו כלים להתמודדות עם השפות החזותיות.

תנאי הקבלה

מועמדים יתקבלו לאחר שיעמדו בתנאי הקבלה הרגילים של האוניברסיטה ושל החוג. תלמידים המבקשים לקבל הכרה בקורסים שנלמדו במוסדות אחרים להשכלה גבוהה יודיעו על כך למזכירות החוג לפני תחילת שנת הלימודים.

מבנה הלימודים

החוג מקיים לימודים במסלול חד-חוגי ובמסלול דו-חוגי. משך הלימודים בכל אחד מהמסלולים הוא שלוש שנים. לכל יחידת הוראה (שיעור, תרגיל וכו') מוקדשות בדרך כלל שתי שעות שבועיות במשך השנה או ארבע שעות שבועיות במשך סמסטר. בשנה הראשונה ללימודיו (בשני המסלולים) רוכש התלמיד ידע כללי באמצעות שיעורי מבוא תקופתיים שאליהם נלווים תרגילים. על התלמיד להשתתף בכל שיעורי המבואות והתרגילים הנלווים בשנה הראשונה ללימודיו וללמוד אותם בסדר כרונולוגי (כלומר מבוא לאמנות יוונית, מבוא לאמנות ימה"ב, מבוא לאמנות האסלאם, מבוא לאמנות הרנסנס והבארוק ומבוא לאמנות העת החדשה). בשנים ב' ו ג' נלמדים פרו-סמינריונים, סמינריונים ושיעורי בחירה. הלימודים כוללים גם סיורים להכרת אתרי האמנות ברחבי הארץ וביקורים במוזיאונים בכפוף לדרישות הקורסים השונים.

לימודי עזר אנגלית

כל תלמידי החוג חייבים להשיג "פטור" באנגלית עד תחילת שנת הלימודים השנייה. זהו תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זאת - יופסקו לימודיו. הקורסים ברמת "מתקדמים" ניתנים במסגרת הפקולטה. הרישום יתבצע באמצעות האינטרנט www.ims.tau.ac.il/info מענה קולי בטל. 6428555.

"פטור" בעברית

תלמיד שאין בידו תעודת בגרות ישראלית, חייב בבחינת מיון בעברית ובהצגת "פטור" בעברית.

שפות

תלמידי החוג חייבים להגיע לרמת "פטור" בשפה אירופית שניה (צרפתית/איטלקית /גרמנית/ספרדית) בשנתיים הראשונות ללימודיהם.

בחינות מעבר

על התלמידים לעמוד בבחינות מעבר בכל שיעור או יחידת לימודים אחרת בתום שנת הלימודים או הסמסטר.

שיפור ציון חיובי

תינתן אפשרות לתקן ציון חיובי, לרבות ציון חיובי מעל 80. התיקון יבוצע באותה שנה אקדמית. הציון האחרון הוא הציון הקובע. התלמיד יהיה זכאי לגשת לבחינה במועד א' ובמועד ב', אך לא במועד ג' (למעט מקרים של שרות מילואים).

ציון גמר

החוג אינו מקיים בחינות גמר. הציון הסופי ייקבע לפי שקלול הציונים של הבחינות והעבודות שהתלמיד הגיש במהלך הלימודים. תלמיד שהשתתף בכל הקורסים הנדרשים לקראת התואר הראשון ומסר את כל העבודות, יודיע על כך למזכירות החוג לשם שקלול ציון הגמר.

הלימודים במסלול החד-חוגי

לימודי העשרה (8 שעות שנתיות)

בחטיבה זו חייב התלמיד להשתתף בשיעורים בהיקף של 8 ש"ש. מגוון השיעורים מפורט בפרק "חטיבת שיעורי העשרה" בידיעון זה. תלמידי החוג לתולדות האמנות אינם יכולים להרשם לקורסים שהסימול שלהם מתחיל בספרות 0821 ו/או לקורסים בנושאי תולדות האמנות המוצעים ע"י חוגים אחרים.

עבודות פרוסמינריוניות וסמינריוניות

במסגרת הלימודים במסלול החד-חוגי התלמידים ישתתפו בשני פרוסמינריונים (בשניהם תוגשנה עבודות בכתב) ובשני סמינריונים (באחד תוגש עבודה בכתב ובשני – רפראט). מועד אחרון להגשת עבודה בקורס שהתקיים בסמסטר א' – סוף סמסטר ב'. בקורסים שנתיים או באלה שהתקיימו בסמסטר ב' יש להגיש את העבודות עד סוף חופשת הקיץ. המורים רשאים לקבוע מועדים מוקדמים יותר בתנאי שיוודעו על כך מבעוד מועד. יש לשמור על עותק מכל עבודה/מטלה שהוגשה לבדיקה.

תנאי מעבר

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' – ציון ממוצע לא פחות מ- 80 במבואות התקופות השונות. את חובת המבואות (5 שיעורים ו-5 תרגילים) יש לסיים לא יאוחר משנת הלימודים השנייה. כל חריגה מתנאי זה טעונה אישור ועדת הוראה.

תכנית הלימודים במסלול החד-חוגי

שנה א'

מבואות (מסגרת 101):

מבוא לאמנות יוונית	שיעור + תרגיל	4	ש"ש
מבוא לאמנות ימי הביניים	שיעור + תרגיל	4	ש"ש
מבוא לאמנות האסלאם	שיעור + תרגיל	4	ש"ש
מבוא לאמנות הרנסנס	שיעור + תרגיל	4	ש"ש
מבוא לאמנות העת החדשה	שיעור + תרגיל	4	ש"ש
לימודי העשרה (מסגרת 102)		4	ש"ש
		24	ש"ש
שפה זרה (מסגרת 900)	(אינה נכללת במניין השעות)	4	ש"ש

שנה ב'

2 פרוסמיניריונים (עבודות בכתב)(התקופה לפי בחירה) (מסגרת 202)	4	ש"ש
5 שיעורים (מתוכם לפחות שניים בתקופות בהן לא נלמד פרו"ס)		
(מסגרת 102)	10	ש"ש
לימודי העשרה (מסגרת 102)	4	ש"ש
	18	ש"ש
שפה זרה (מסגרת 900)	4	ש"ש
(אינה נכללת במניין השעות)		

שנה ג'

2 סמינריונים (1 כתוב ו 1- כרפראט) (בתקופות בהן לא נלמד פרו"ס)	4	ש"ש
(מסגרת 302)		
6 שיעורים (מתוכם לפחות שניים בתקופות בהן לא נלמד פרו"ס בשנה ב')		
(מסגרת 201)	12	ש"ש
	16	ש"ש

תכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי

עבודות פרוסמיניריוניות וסמינריוניות

על התלמיד להשתתף בפרוסמיניריון אחד ובסמינריון אחד. בשניהם תוגש עבודה כתובה. מועד אחרון להגשת עבודה בקורס שהתקיים בסמסטר א' – סוף סמסטר ב'. בקורסים שנתיים או באלה שהתקיימו בסמסטר ב' יש להגיש את העבודות עד סוף חופשת הקיץ. המורים רשאים לקבוע מועדים מוקדמים יותר בתנאי שיודעו על כך מבעוד מועד. יש לשמור על עותק מכל עבודה/מטלה שהוגשה לבדיקה.

תנאי מעבר

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב': ציון ממוצע לא פחות מ-70 במבואות התקופות השונות. את חובות המבואות (5 שיעורים ו- 5 תרגילים) יש לסיים לא יאוחר משנת הלימודים השנייה.

תכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי

שנה א'

מבואות (מסגרת 101)		
מבוא לאמנות יוונית	שיעור + תרגיל	4 ש"ש
מבוא לאמנות ימי הביניים	שיעור + תרגיל	4 ש"ש
מבוא לאמנות האסלאם	שיעור + תרגיל	4 ש"ש
מבוא לאמנות הרנסנס	שיעור + תרגיל	4 ש"ש
		16 ש"ש

הערה: כל תלמידי החוג חייבים להגיע לרמת "פטור" בשפה אירופית שניה (צרפתית, איטלקית, גרמנית, ספרדית).

תלמידי המסלול הדו-חוגי יכולים ללמוד את אחת השפות הנ"ל במסגרת חוג הלימודים השני שלהם. לתלמיד הבוחר במגמת תרבות צרפת של החוג לצרפתית כחוג שני, מוענק פטור ברמת מתקדמים מלימודי שפה זרה שנייה. אין צורך בידע קודם בשפה הצרפתית בכדי להרשם למגמה.

שנה ב'

מבוא לאמנות מודרנית (מסגרת 101)	שיעור + תרגיל	4 ש"ש
פרוסמיניריון כתוב* (באחת התקופות בהן נלמד מבוא בשנה א')		2 ש"ש
(מסגרת 202)		
3 שיעורים (בתקופה בה לא נלמד פרו"ס) (מסגרת 201)		6 ש"ש
		12 ש"ש

הערה: שפה זרה - ראה הערה שנה א'

שנה ג'

סמינריון כתוב (בתקופה בה לא נלמד פרו"ס בשנה ב') (מסגרת 302)	2	ש"ש
3 שיעורים (מסגרת 201)	6	ש"ש
	8	ש"ש

*תלמידי שנה ב' אינם רשאים לקחת פרו"ס באמנות מודרנית (מסגרת 202)

המסלול להוראת תולדות האמנות

מיועד לבוגרי החוג לתולדות האמנות במסלול החד-חוגי והדו-חוגי המעוניינים להורות בביה"ס העל-יסודי. יתקבלו בעלי ממוצע 75 ומעלה.

הלימודים מתקיימים בביה"ס לחינוך במשך שנתיים. הם כוללים קורסים בהיקף של 28 שעות והכשרה מעשית בשנה ב'. תלמידים שלמדו במסלול הדו-חוגי, או תלמידים שלא למדו שיעורים בנושאים הנדרשים להוראה בתיכון, יחויבו בהשלמות בתיאום עם מרכז המסלול.

ראש המסלול: ד"ר סימונה כהן. אחריות מנהלית (וכתובת לבירור פרטים): מזכירות החוג לתכנון לימודים, טל. 6406045. פרטים נוספים בידיעון ביה"ס לחינוך.

לימודי התואר השני

יועצת: ד"ר טלילה מיכאלי

מטרת הלימודים

- תכנית התואר השני מציעה מספר אפשרויות להתמחות בתולדות האמנות:
- התמחות באחת מחמש התקופות ההיסטוריות.
 - נושא חתך תקופתי או בין תקופתי.
 - נושא שיבטא סינתזה של שפות האמנות וישקף תפישות על כרונולוגיות.
 - מוזיאולוגיה.

תנאי הקבלה

ללימודי התואר השני יתקבלו מועמדים אשר סיימו לימודי תואר ראשון בתולדות האמנות בציון ממוצע 80 לפחות.

מועמדים בעלי תואר אקדמי ראשון, מוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה, בציון ממוצע "טוב" (75) לפחות, אשר אינם בוגרי תולדות האמנות, יתקבלו ללימודי השלמה מתכנית הלימודים לתואר ראשון. את חובות שנת ההשלמות, בהיקף של עד 16 ש"ש, יש לסיים בציון ממוצע 80.

מבנה הלימודים

- על התלמיד להשתתף בקורסים בהיקף של 20-22 ש"ש במשך שנתיים (ארבעה סמסטרים). הלימודים מתקיימים בשלושה מסלולים:
- מסלול הכולל עבודת גמר, המכשיר את התלמיד לקראת מחקר עצמאי. לימודי מסלול זה מסתיימים בכתיבת עבודת גמר בעלת אופי מחקרי. תלמיד המבקש לכתוב עבודת גמר יעבור קולוקוויום לפני ועדת מורים של החוג, לשם קביעת כשירותו לבצע עבודת מחקר. הקולוקוויום ייערך לפני הגשת הצעת המחקר לתואר שני.
 - מסלול ללא עבודת גמר, המקנה לתלמיד רקע נרחב ומקיף בתולדות האמנות. לימודי מסלול זה מסתיימים בבחינת גמר.
 - מסלול מוזיאולוגיה אשרו נועד לתלמידים המבקשים להתמחות במקומו ובתפקידו של המוזיאון כחוקר וכמציג של האמנויות. תלמידי מגמה זו יופנו לסמינרים בעלי זיקה רלוונטית ויכתבו עבודת גמר שתבוסס על מחקרים בתחום המוזיאולוגיה.

שפה זרה

תלמידי מ"א חייבים להגיע לרמת "פטור" בשפה אירופית מודרנית (צרפתית/גרמנית/איטלקית/ספרדית). זאת בנוסף לאנגלית שהיא דרישה כלל אוניברסיטאית ובנוסף לשפה זרה שנייה, שאותה למדו במסגרת לימודי התואר הראשון. תלמיד אשר ירצה ללמוד לחילופין ערבית, יוונית, או רומית, יוכל לעשות זאת בכפוף לאישור ראש החוג.

עבודות סמינריוניות

התלמיד ישתתף ב- 4 סמינריונים, בהם יגיש 2 עבודות סמינריוניות כתובות ו- 2 רפראטים. מועד אחרון להגשת עבודה בקורס שהתקיים בסמסטר א' – סוף סמסטר ב'. בקורסים שנתיים או באלה שהתקיימו בסמסטר ב' יש להגיש את העבודות עד סוף חופשת הקיץ. המורים רשאים לקבוע מועדים מוקדמים יותר בתנאי שיודיעו על כך מבעוד מועד. יש לשמור על עותק מכל עבודה/מטלה שהוגשה לבדיקה.

סמינריון מחלקתי

הסמינריון יוקדש ללימוד ודיון בבעיות מתודולוגיות והיסטוריות ובתפיסות בינתחומיות המונחות ביסוד העבודה המחקרית של ההיסטוריון באמנות. בסמינריון ייוחד מקום להרצאות תלמידים, בוגרים, מורים ואורחים.

קולוקוויים

תלמיד המבקש לכתוב עבודת גמר יחויב, בשנה הראשונה ללימודיו, לעבור קולוקוויים, על מנת לבדוק את כשירותו להתמודד עם חומר מחקרי. במהלך המפגש יתבקש התלמיד להציג עבודה סמינריונית שכתב בעבר ולענות על שאלות מתודולוגיות. הקולוקוויים יהיה מורכב מוועדה בה יכהנו שני מורים מן הסגל הבכיר של החוג.

עבודת גמר

מטרת עבודת הגמר היא להוכיח את כושרו של התלמיד לבצע עבודה מחקרית ולגלות חשיבה מדעית, גישה ביקורתית ושיטה דייקנית. על העבודה לשקף כושר ניתוח וסינתזה ויכולת התבטאות בהירה. נושא עבודת הגמר יסוכם עם המורה המנחה; הצעת הנושא ותכנית העבודה יובאו לאישור וועדת ההוראה של החוג. מומלץ לגבש את נושא העבודה כבר במהלך הסמסטר השני ללימודים על מנת להביאו לאישור ועדת ההוראה מוקדם ככל האפשר, אך לא יאוחר מה- 1 במאי. תלמיד הכותב עבודת גמר חייב להגיש למנחה דו"ח התקדמות בשבוע הראשון של כל סמסטר. העתק הדו"ח כשהוא חתום ע"י המנחה, יוגש ליו"ר ועדת ההוראה. את העבודה יבדקו המנחה וקורא נוסף שימונה ע"י ועדת ההוראה.

בחינות גמר (במסלול ללא עבודת גמר)

התלמיד נבחן על נושא שנקבע בתאום עם ראש המגמה בה בחר להתמחות. הנושא והביבליוגרפיה כפופים לאישור ועדת ההוראה של החוג. הבחינה נערכת ב- 2 חלקים: האחד בכתב והשני (כשבועיים אח"כ) - בעל-פה. הציון נקבע על פי שקלול ציוני שתי הבחינות (בכתב ובע"פ) ביחס של 50% : 50%.

ציון גמר

א. במסלול עם עבודת גמר

ציון הגמר מורכב משקלול ציוני הסמינריונים והשיעורים וציון העבודה ביחס של:

40% עבודת גמר

60% שיעורים וסמינריונים.

ב. במסלול ללא עבודת גמר

ציון הגמר מורכב משקלול ציוני השיעורים והסמינריונים וציון בחינת הגמר ביחס של:

40% בחינה

60% שיעורים וסמינריונים.

תכנית הלימודים לקראת התואר השני

א. במסלול עם עבודת גמר ובמסלול מוזיאולוגיה

שנה א'

1 סמינריון בתק' ההתמחות (עם הגשת עבודה בכתב) (401)

2 ש"ש

ש"ש	2	1 סמינריון מחלקתי (רפראט) (401)
ש"ש	6	3 שיעורים (400) *
ש"ש	10	

שפה זרה (900) אינה נכללת במניין השעות 4 ש"ש

שנה ב'

ש"ש	2	1 סמינריון בתק' ההתמחות (עם הגשת עבודה בכתב) (401)
ש"ש		1 סמינריון [תקופה לפי בחירה (רפראט)] (401) 2
ש"ש	6	3 שיעורים (400)
ש"ש	10	

שפה זרה (900) אינה נכללת במניין השעות 4 ש"ש

* באישור ראש המגמה וראש החוג, ניתן ללמוד 2 שיעורים מחוץ לחוג לתולדות האמנות.

ב. במסלול ללא עבודת גמר

שנה א'

ש"ש	2	סמינריון בתק' ההתמחות (עם הגשת עבודה בכתב) (401)
ש"ש	2	1 סמינריון מחלקתי (רפראט) (401)
ש"ש	8	4 שיעורים (400)
ש"ש	12	

שפה זרה (900) אינה נכללת במניין השעות 4 ש"ש

שנה ב'

ש"ש	2	1 סמינריון בתק' ההתמחות (עם הגשת עבודה בכתב) (401)
ש"ש	2	1 סמינריון (תקופה לפי בחירה, רפרט)
ש"ס	2	1 שיעור (401)
		2 קורסים <u>מחוץ לפקולטה לאמנויות</u> , ברמה של תואר שני או ברמת סמינריון מתואר ראשון לפחות (400)
ש"ש	4	
ש"ש	10	

שפה זרה (900) אינה נכללת במניין השעות 4 ש"ש